

**ANEKS DO PROGRAMU PRAC
KONSERWATORSKICH ELEWACJI I WNĘTRZ
BUDYNKU INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
W SZCZECINIE, UL. PIOTRA SKARGI 14**

Opracowanie:

mgr Bartłomiej Rejmanowski

BARTŁOMIEJ REJMANOWSKI
mgr konserwacji elementów
i detali architektonicznych
Nr dyplomu 1195

A handwritten signature in blue ink, which appears to be "Bartłomiej Rejmanowski".

Szczecin styczeń 2018 *rat. do dec. 18.01.2018*
pmu2-S.4128-23.2018.E w
UWP: 1923/PMU2/-III/18

URZĄD MIĘDZYSTANOWY
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
70-456 Szczecin, pl. Armii Krajowej 1
tel. 91 4245654, 91 4245850, 91 4245849
fax 91 4351154

Spis treści

- I. Opis wykonania dodatkowych badań i odkrywek
- II. Program prac konserwatorskich – aktualizacja
- III. Wyniki badań stratygraficznych

Aneks do Programu Prac¹ powstał na podstawie oględzin obiektu, odkrywek oraz badań stratygraficznych². Aneks doprecyzowuje zakres prac konserwatorskich w zakresie posadzki w przedsionku, kolorystyki historycznych krat okiennych, zakresu konserwacji muru w obrębie piwnic i przyziemia na podstawie Decyzji Miejskiego Konserwatora Zabytków³.

I. Opis wykonania dodatkowych badań i odkrywek

1. Posadzka w przedsionku

Wykonano sondażowe odkrywki w trzech miejscach posadzki przedsionka polegające na odsłonięciu jej przekroju, obejmującego podłoże i pokrycie z płytek gresowych.

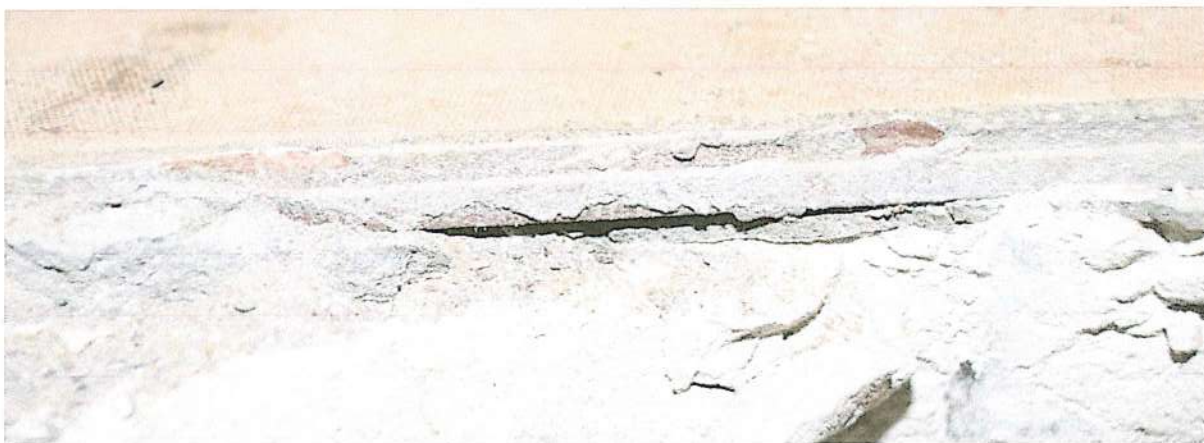
Fot. nr 1. Przekrój posadzki przedsionka, brak reliktyw posadzki pierwotnej.

¹ Program Prac Konserwatorskich elewacji i wewnątrz budynku Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie, ul. Piotra Skargi 14, mgr Bartłomiej Rejmanowski, Szczecin luty 2015.

² Wyniki badań stratygraficznych z kraty okiennej budynku Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie, ul. Piotra Skargi 14, PKZLAB S.C., mgr Elżbieta Orłowska, Toruń 2017.

³ Decyzja BMKZ-S.4125.828.2016.EW, Szczecin 09.11.2016 r., p. 4.

Fot. nr 2. Przekrój posadzki przedsionka, widoczne ułożenie płytek na zaprawie cementowej, brak reliktów posadzki pierwotnej.

Fot. nr 3. Odkrywka posadzki przedsionka, brak reliktów posadzki pierwotnej.

Wykonane odkrywki wykazały brak reliktów posadzki pierwotnej.

2. Kolorystyka historycznych krat okiennych

Pobrano próbkę warstw malarskich z kraty okiennej z oknem witrażowym przy portalu wejściowym.

Fot. nr 4. Krata okna witrażowego z której pobrano próbkę do badań stratygraficznych.

Badania stratygraficzne⁴ pobranej próbki wykazały jako warstwę pierwotną minię ołowiową, zabezpieczającą powierzchnie kraty oraz leżącą na niej farbę w kolorze ciemnozielonym.

3. Mury w obrębie przyziemia i piwnic

Badania wilgotnościowe piwnic⁵ wykazały wilgotność względną RH od 75% w korytarzu do 92% przy posadzce kolistego pomieszczenia.

Fot. nr 5. Fragment ściany piwnic, widoczne zawilgocenie i zniszczenia powierzchni cegieł.

W przyziemiu wilgotność względna murów jest w granicach 65%-72% RH⁶.

⁴ Wyniki badań stratygraficznych..., op.cit.,

⁵ SZCZEGÓŁOWY OPIS TECHNOLOGII PRAC RENOWACYJNYCH, Przebudowa, remont i rewaloryzacja zabytkowej willi z ogrodem – siedziby IPN w Szczecinie, mgr inż. arch. Maciej Fischer, Szczecin listopad 2016 r.

⁶ Ibid.,

W wielu pomieszczeniach występuje korozja biologiczna oraz wysolenia. Dotychczas wykonano miejscami, metodą iniekcji przepone izolacyjną poziomą.

Fot. nr 6. Widoczne miejsca wykonania iniekcji.

II. Program prac konserwatorskich – aktualizacja

1. Posadzka w przedsionku

Brak reliktów pierwotnej posadzki przedsionka wymaga zaprojektowania pokrycia posadzki nawiązującej do istniejących trawertynowych okładzin ścian. Projekt należy przedstawić do akceptacji Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków.

2. Kolorystyka historycznych krat okiennych

Badania stratygraficzne⁷ wykazały jako warstwę pierwotną pokrycia krat kolor ciemnozielony, zatem należy je pomalować, po usunięciu warstw farby i korozji, matową farbą alkidową w kolorze według wzornika NCS S 4030-G⁸.

3. Mury w obrębie przyziemia i piwnic

Należy usunąć stary tynk oraz spoiny do głębokości minimum 2 cm, oczyścić powierzchnię na drodze mechanicznej z wykwitów soli. W miejscach występowania wykwitów oraz dużego zasolenia należy przeprowadzić

⁷ Wyniki badań stratygraficznych..., op.cit.,

⁸ Kolor S 4030-G jest wskazany w Programie Prac Konserwatorskich jako właściwy do pokrycia powierzchni lukarn i okiennic elewacji budynku.

odsalamie metodą swobodnej migracji do rozszerzonego środowiska, stosując okłady z ligniny. W miejscach występowania korozji biologicznej wykonać dezynfekcję preparatem *SLK Fungith* firmy Optolith lub innym.

W celu zabezpieczenia budynku przed wodą podciąganą kapilarnie należy wykonać przeponę izolacyjną poziomą (prace zostały już częściowo wykonane), poprzez nawiercanie co 12 cm otworów iniekcyjnych i wprowadzenie preparatu uszczelniającego np. *Kiesol C* firmy Remmers, *Adexin HS* firmy Deitermann lub inny. W pomieszczeniach o znacznym stopniu wysoleń i zawilgocenia należy wykonać tynki renowacyjne w systemie WTA. Na odsłonięte powierzchnie ścian nanieść odporne na siarczany krzemionkowanie gruntujące np. preparat *Kiesol* firmy Remmers rozcieńczony z wodą w stosunku 1:1 i położyć warstwę szlamu uszczelniającego np. *Sulfatexschlämme* firmy Remmers. Wypełnić spoiny i wyrównać powierzchnię ścian stosując np. zaprawę *Dichtspachtel* firmy Remmers. Po wyschnięciu ostatniej warstwy szlamu nanieść jeszcze jedną warstwę szlamu uszczelniającego i świeże na świeże nałożyć obrzutkę np. *Vorspritzmörtel* firmy Remmers. Nałożyć tynk renowacyjny nawierzchniowy np. *Sanierputz* firmy Remmers. Po stwardnieniu i wyschnięciu tynku pomalować powierzchnię farbą silikonową.

BARTŁOMIEJ REJMANOWSKI
mgr konserwacji elementów
i detali architektonicznych
Nr dyplomu 1195

URZĄD MIASTA SZCZECIN
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
70-456 Szczecin, pl. Armii Krajowej 1
tel. 91 4245654, 91 4245850, 91 4245849
fax 91 4351154

PKZLAB SC

**WYNIKI BADAŃ STRATYGRAFICZNYCH
Z KRATY OKIENNEJ BUDYNKU
INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ W SZCZECINIE,
ul. PIOTRA SKARGI 14**

Badania wykonała:

mgr Elżbieta Orłowska

Toruń 2017

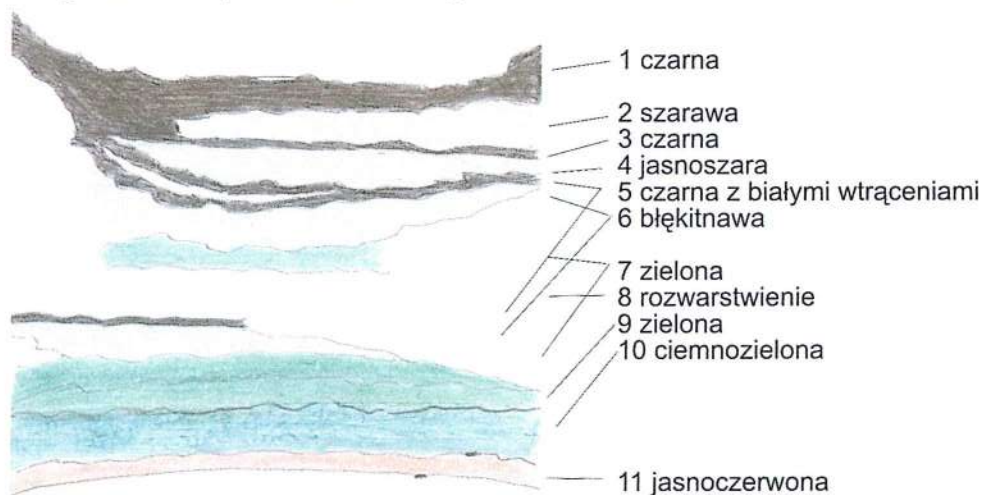

1. Miejsce pobrania próbki

Do badań otrzymano warstwy malarskie zeszkrobane z kraty okna wnęki portalowej ryzalitu frontowego.

2. Analiza stratygraficzna

Próbkę zatopiono w tworzywie sztucznym i zeszlifowano w celu określenia układu stratygraficznego. Kolejność warstw przedstawiono na rysunku.

Najwcześniejszą warstwą w próbce jest warstwa jasnoczerwona (11). Na niej leżą trzy warstwy zieleni (7, 9 i 10). Ciemne warstwy rozdzielające zielenie od siebie pochodzą od zanieczyszczeń, które świadczą o tym, że były dłuższy czas ekspozowane. Ostatnia warstwa zielona jest częściowo odspojona od podłoża, na niej znajdują się naprzemiennie warstwy jasne i czarne (6 – 1). Prawdopodobnie rozwarstwienie nastąpiło wskutek napięć wywołanych przez użycie syntetycznych spoiw.

Oryginalną warstwą jest prawdopodobnie warstwa ciemnozielona (10). Warstwę jasnoczerwoną stanowi minia, która zabezpiecza powierzchnię kraty.

Badania wykonała:

mgr Elżbieta Orłowska